

Informacja prasowa

Emerytura dla nauczyciela – które rozwiązanie wybrać?

Nauczyciele, którzy chcą zakończyć aktywność zawodową mają do wyboru kilka możliwości – od powszechnej emerytury, przez wcześniejsze przejście na świadczenie z Karty Nauczyciela, aż po tzw. nową emeryturę nauczycielską. Wybór zależy m.in. od wieku, stażu pracy i spełnienia określonych warunków.

Nauczyciele mogą przejść na emeryturę tak jak inni pracownicy – po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego, czyli 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn. Niektórzy mogą też skorzystać z wcześniejszej emerytury nauczycielskiej bez względu na wiek, jeśli spełnią określone warunki. Od września 2024 roku dostępna jest również nowa forma emerytury nauczycielskiej, skierowana do tych, którzy do 31 grudnia 2008 roku nie spełnili warunków do wcześniejszej emerytury bez względu na wiek – informuje Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Kto może starać się o emeryturę nauczycielską bez względu na wiek na podstawie Karty Nauczyciela?

O emeryturę nauczycielską bez względu na wiek mogą ubiegać się nauczyciele, wychowawcy oraz inni pracownicy pedagogiczni placówek wymienionych w Karcie Nauczyciela, pod warunkiem, że do 31 grudnia 2008 roku posiadali co najmniej 30 lat ogólnego stażu pracy, w tym minimum 20 lat pracy nauczycielskiej wykonywanej w wymiarze co najmniej połowy obowiązkowego wymiaru zajęć. W przypadku nauczycieli szkół i placówek specjalnych wymóg ten wynosi co najmniej 25 lat pracy ogółem, z czego minimum 20 lat to praca nauczycielska.

Dodatkowo należy rozwiązać stosunek pracy lub spełnić warunki jego rozwiązania w szczególnych okolicznościach, złożyć wniosek o emeryturę przed osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego oraz – w przypadku członkostwa w OFE, czyli Otwartym Funduszu Emerytalnym – złożyć wniosek za pośrednictwem ZUS-u o przekazanie środków z OFE do budżetu państwa. Emerytura ta obliczana jest na tzw. starych zasadach (czyli brane jest pod uwagę wynagrodzenie i staż pracy, a nie wysokość ustalonego na dzień 1 stycznia 1999 r. kapitału początkowego i odprowadzonych od 1999 roku składek na ubezpieczenie emerytalne).

Wniosek o emeryturę nauczycielską bez względu na wiek, należy złożyć przed ukończeniem powszechnego wieku emerytalnego, czyli w przypadku kobiet przed ukończeniem 60 lat, a w przypadku mężczyzn przed ukończeniem 65 lat. Jeśli wniosek zostanie złożony później, ZUS przyzna emeryturę z powszechnego wieku emerytalnego, a nie nauczycielską.

Kto i kiedy może przejść na nową emeryturę nauczycielską?

Z nowej emerytury nauczycielskiej mogą skorzystać nauczyciele, którzy do 31 grudnia 2008 roku nie spełnili warunków do wcześniejszej emerytury bez względu na wiek. Możliwość skorzystania z tego świadczenia zależy od daty urodzenia i osiągnięcia określonego wieku:

- od 1 września 2024 roku – na nową emeryturę nauczycielską mogą przejść nauczyciele urodzeni przed 1 września 1966 roku,
- od 1 września 2025 roku – nauczyciele urodzeni między 1 września 1966 roku a 31 sierpnia 1969 roku,
- od 1 września 2026 roku – nauczyciele urodzeni po 31 sierpnia 1969 roku.

Jakie warunki trzeba spełnić, by otrzymać nową emeryturę nauczycielską?

Warunki wymagane do przyznania nowej emerytury nauczycielskiej są takie same dla kobiet i mężczyzn. Trzeba:

- rozpocząć pracę jako nauczyciel, wychowawca lub inny pracownik pedagogiczny w placówce wymienionej w Karcie Nauczyciela przed 1 stycznia 1999 roku,
- rozwiązać stosunek pracy lub spełnić warunki jego rozwiązania w szczególnych okolicznościach,
- posiadać 30 lat stażu składkowego, w tym 20 lat pracy nauczycielskiej w co najmniej połowie obowiązkowego wymiaru zajęć,
- złożyć wniosek przed osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego.

Co ważne prawo do nowej emerytury nauczycielskiej nie ustaje z chwilą osiągnięcia powszechnego wieku.

Wysokość nowej emerytury nauczycielskiej to wynik podzielenia zgromadzonych środków – kapitału początkowego, składek zapisanych na koncie i subkoncie – przez średnie dalsze trwanie życia. Kwota emerytury nie może być niższa od minimalnej, czyli 1878,91 zł brutto.

Co dzieje się ze środkami z OFE po przyznaniu nowej emerytury?

W momencie przyznania nowej emerytury nauczycielskiej środki zgromadzone w OFE są umarzane i przenoszone na subkonto w ZUS-ie, które następnie zostaje zamknięte. Członkostwo w OFE ustaje. W związku z tym kobieta, która jest członkiem OFE, nie nabędzie prawa do emerytury kapitałowej w powszechnym wieku emerytalnym i tym samym nie będzie miała prawa do przeliczenia emerytury w docelowej wysokości.

W przypadku nowej emerytury nauczycielskiej środki z subkonta (wraz z przekazanymi środkami z OFE) są przenoszone na konto ubezpieczonego i nie podlegają dziedziczeniu, co oznacza brak prawa do podziału środków ani wypłaty gwarantowanej, w przeciwieństwie do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego.

Krystyna Michałek
regionalna rzeczniczka prasowa ZUS
w województwie kujawsko-pomorskim